

Οὗτος ὁ διαβόητος ῥήτωρ ἔξ πολιτικός ἀνὴρ, ὅ-
 ρεις ἐγένεν, ὡς θέλομεν ἴδῃ ἔπειτα, ὁ περιφανέσα-
 ρος ἐν τῇ παρῆσῃ ἰσορίᾳ, ἔξ ἐγεννήθη τῷ τελευταίῳ
 χρόνῳ τῆς μὲν Οὐλυμπιάδος κατὰ τὸν Διονύσιον, ὁ
 ἴστος ἐν τῇ πρὸς Λάμαχον ἐπιστολῇ σημειοῖ ἀκριβῶς
 τὰς διαφόρους περιόδους τῆς ζωῆς τε ἔξ τῆς κατὰ καιρὸς
 λόγους, ἔχει πατέρα ἐχὶ ποταπὸν ἔξ ἀγεννῆ τεχνί-
 την κατὰ τὸν σατυρικὸν Ῥωμαίων (Juvenal Δ. satyr. 1),
 ἀλλὰ πλεσιώτατον Ἀθηναίων μαχαιροποιὸν, ὅστις εἶ-
 χεν ἀξιόλογον ἐργαστήριον. Μ' ὅλον ὅτι ὁ Δημοσθέ-
 νης ἔπταετής ὡν ἔμεινεν ὀρφανὸς, ἔξ καταντήσας κα-
 τὰ δυσυχίαν εἰς ἐπιτρόπους αἰχροκερδεῖς ἔξ διασκορ-
 πισὰς τῆς πατρικῆς ὑσίας ἠπατήθη, καὶ πρὸς τέ-
 τοις ἦν ἀδυνάτῃ κρᾶσεως ἔξ τρυφερᾶς ὑγείας, μ' ὅλον
 τῆτο συνέλαβε πρωϊαίτατα μεγάλον πόθον τῆ νὰ
 εὐδοκιμήσῃ ποτὲ ὡς ῥήτωρ. Οἱ μεγάλοι ἔπαινοι τῆ
 περιφήμῃ ῥήτορος (1) Καλλιστράτῃ, ὁ ὅποτος ἠγω-
 νίζετο τὴν περὶ τῆς Ὠροπῆ κρίσιν εἰς ἓν ἐντέχνως
 συντεθειμένον λόγον, ἐνέπνευσαν εἰς αὐτὸν τὴν πα-
 ρομοίαν φιλοτιμίαν. Ο' Ἰσοκράτης ἔξ ὁ Ἰσατος ἦσαν
 τότε οἱ περίβλεπτοι ἐν Ἀθήναις διδάσκαλοι τῆς ῥη-
 τορικῆς. Ο' Δημοσθένης μὴ ὀρεγόμενος τῆς γλυκειᾶς
 ἔξ φιλησύχῃ εὐγλωττίας τῆ πρώτῃ, κατέφυγεν εἰς
 τὸν Ἰσαίον, τῆ ὁποῖε ἔξ οἱ λόγοι ἦσαν ἐμφατικώτε-
 ροι καὶ δρασικώτεροι, ἔξ ὁ χαρακτήρ ἠρμοζε κάλλιον
 εἰς τὰς δημοσίας ὑποθέσεις, ἔξ ἐσπύδασεν ὑπ' αὐτὸν
 ἐκεῖνα τὰ μαθήματα, μὲ τὰ ὁποῖα ἐδύνατο νὰ φθά-
 σῃ εἰς τὴν ἐντέλειαν τῆ ποθεμένου ἐπαγγέλματος.

(1) Δημ. περὶ εὐφ. ἔξ κατὰ Μειδ. Αἰχ. π. παραπρεσβ.
 Πλύτ. ἐν βίῳ Δημοσθ.

Ἡ δὲ πρώτη αὐτῆ ἀπόπειρα τῆς εὐγλωττίας ἐχρημάτισε κατὰ τῶν αἰχροκερδῶν καὶ ἀπατεόνων ἐπιτρόπων. Ἀλλ' ἐνταῦθα ἐβόηθησε τὸ δίκαιον τῆς πράγματος περισσότερον, παρὰ τὴν ἐπιτηδειότητα τῆς νέης ῥήτορος· ἐπειδὴ ἡ πρώτη αὐτῆ ἀπόπειρα τῆς ὁμιλίας πρὸς τὸν λαὸν δὲν ἀπέβη κατὰ θυμὸν, καὶ ἐδίδαξεν αὐτὸν τὴν χρεῖαν τῆς γλαφυρᾶς καὶ ἀνδρικῆς προφορᾶς. Περισσότερον εἶναι γὰρ ἰσορήσωμεν κατὰ Πλάτος τὴν μεγάλην καὶ αὐστηρὰν φιλοπο니아, καὶ τὴν ἐπίκουρον ἐπιμέλειαν, μὲ τὴν ὁποῖαν αὐτὸς ἠγωνίζετο γὰρ διορθώσῃ τὰ φυσικὰ ἐλαττώματα καὶ τὰς κακὰς ἕξεις (1), ἐπειδὴ εἶναι γνωστὰ εἰς ὅλους, καὶ πολλάκις ἐπανελήφθησαν

(1) Οἱ ἀγῶνες τῆς Δημοσθένους πρὸς διορθωσιν τῆς φυσικῆς ἐλαττώματος τῆς γλώσσης δεικνύουσι σαφῶς πόσον ἰσχύει ἡ ἐπιμέλεια καὶ ἡ φιλοπο니아. Οὗτος ὁ περίβλεπτος ῥήτωρ, ὃν λίαν τραυλὸς, καὶ ἅμα τόσον δύσπνευς, ὥστε δὲν ἠμπόρει γὰρ προφέρειν ὀλόκληρον περίοδον χωρὶς διακοπῆς, ὑπερνίκησε καὶ ταῦτα τὰ ἑμπόδια, κατέχων ἐν τῷ σώματι λιθαράκια, καὶ προφέρων πολλὰς εἴχες κατὰ συνέχειαν, καὶ ἀναβαίνων τόπως ἀνωφερεῖς καὶ δυσβάτους· ἄλλοτε δὲ κατέβαινε εἰς τὸν αἰγιαλὸν, καὶ ἀπήγγελλε διαφόρους εἴχες, διὰ γὰρ συνειδισθῆναι ἐκ τῆς ταραχῆς τῶν κυμάτων εἰς τὴν βοήν τῆς δῆμης καὶ ταραχὴν τῶν ἐκκλησιῶν. Ὁ καθρέπτης ἐδίδασκεν αὐτὸν τὰς χειρονομίας πρὶν ὁμιλήσῃ ἐπ' ἄμβωνος, καὶ τὸ κρεμάμενον ἐπάνω τῶν ὤμων τε ξίφος ἐξεσυνήθισεν αὐτὸν ἀπὸ τῆς γὰρ ταραχῆς συχναὶ τὲς ὤμους (Quintil. 1. καὶ XI. 3). Τόσον δὲ φιλόπονος ἦτον, ὥστε ξυρίζων τὸ ἡμισυ τῆς κεφαλῆς, ἐκλείετο εἰς ὑπόγειον ταμεῖον διὰ πολλῶν μηνῶν, καὶ ἐσύνθεττεν ὑπὸ τὸ φῶς ἐνὸς λυχναρίου ἐκείνης τῆς Σαυμασίης λόγους, περὶ ὧν οἱ ἐχθροὶ ἔλεγον πρὸς καταφρόνησιν, ὅτι ἐμύριζον ἀπὸ λάδι. Ὁκτάκις ἀντέγραψε τὸν Θεκυδίδην διὰ γὰρ μιμηθῆναι τὸ ὕφος τέττε τῆς ἀνδρός (Λυκιαν. εἰς ἀπαίδ.). Ὅρα τὸν βίον τῆς Δημοσθένους παρὰ Πλυτ. ἐν βίῳ Δημοσθένους.

ἀπὸ ἱστορικῆς ἔκρινσις καὶ κριτικῆς παλαιῆς τε καὶ νεωτέρας. Καὶ περὶ μὲν τῆς πολιτικῆς χαρακτῆρος ἐμπορεῖ νὰ συμπεράνη ὁ ἀναγνώστης ἐκ τῆς ἱστορίας τῶν ἐπομένων πραγμάτων·· περὶ δὲ τῆς ῥητορικῆς προτερήματος περιττὸν κρίνω νὰ διηγηθῶ εἰς τὸν εἰδόμενον ἀναγνώστην. Ἡ ῥητορικὴ ἐπιστήμη ἦτο τότε ὁ μόνος καὶ ἄμεσος τρόπος τῆς νὰ εἰσχωρήσῃ τις εἰς τὰ πρῶτα τῆς πολιτείας ἀξιώματα. Ἀναθάρρησας ὁ Δημοσθένης ἐκ τῆς πρώτης αὐτῆς πείρας κατὰ τῶν ἐπιτρόπων, τὴν ὁποίαν ἐγκαλέσας ἐνώπιον τῶν κριτῶν, ἠνάγκασε νὰ τῷ ἀποδώσῃ μέρος τι τῆς πατρικῆς ἐστίας, ἐτόλμησε μετὰ δύο χρόνους νὰ δημηγορήσῃ καὶ ἐπ' ἐκκλησίας, καὶ ἀποτυχὼν ἐκσυρίχθη· ἐπαρρησιάζοιτο ἐκ δευτέρου ἐνώπιον τῆς λαῆς, ἀλλὰ δὲν εὐδοκίμησε καλλίτερον, καὶ ἔφυγε κἀτηχόμενος, ἐντρομος καὶ περίλυπος. Τότε ἀπαντήσας αὐτὸν ὁ κωμικὸς Σάτυρος, φίλος τε ἄκρος, ἐθάρρουνεν εἰς τὸν σκοπόν τε, καὶ τὸν παρεκάλεσε νὰ εἴπῃ μόνον ἐκ σήθους μερικῆς σίχους τῆς Σοφοκλέους καὶ Εὐριπίδου, τὸ ὅποσον καὶ ἔκαμε παρευθύν. Ἀλλ' ὁ Σάτυρος τὴν εἶπε καὶ αὐτὸς μετ' αὐτὸν μετὰ τόσην ἔμφασιν καὶ καταλληλότητα, ὥστε γνωρίσας ὁ Δημοσθένης τὴν ἀμυδρὰν αὐτῆς γνῶσιν τῆς ῥητορείας, ἔγινεν ἐγκρατέστατος αὐτῆς διὰ τῶν διδασκαλιῶν ἐκείνης καὶ διὰ τῆς ἐπιμόνου φιλοπονίας τε, καὶ διώρθωσεν ὅλα τὰ φυσικὰ ἐλαττώματα καὶ τὰς κακὰς ἕξεις. Ἀμφίβολον ὑπάρχει, ἂν εἴν' ἀληθινὰ τὰ περὶ τῆς Σατύρου, ὁ ὅποιος μετελήφθη ὡς φαίνεται ἀντὶ τῆς Νεοπτολέμου καὶ Ἀνδρονίκου, τῶν τότε περιφθίμων

καὶ τῶν δέκα ῥητόρων. τόμ. 3'. Περὶ δὲ τῆς εὐγλωττίας ὄρα Cic. Brut. et de orat. Quintil. instit. 10, 76. Διεύθυνσις. Ἄλικ.

κωμικῶν. Κατ' ἄλλης δὲ ὁ Δημοσθένης ἐγένετο ἀκροα-
τῆς ἐ τῶν τριῶν.

Διορθώσας ἔν ἕτως ὁ Δημοσθένης τὰ φυσικὰ
ἐλαττώματα καὶ τὰς κακὰς ἕξεις, καὶ διδαχθεὶς
ἐπὶ τοιούτοις διδασκάλους, ἐπαρρησιάζοιτο πάλιν, καὶ
εὐδοκίμησε τόσον, ὥστε πολλοὶ ἀπανταχόθεν συνέρ-
ρον διὰ τὸν ἀκρόασι· ἐ τόσον ἐφημίζετο ὡς κα-
γῶν τῆς ἀληθοῦς ῥητορικῆς, ὥστε ἕδεις ἄλλος ἐσυγ-
κρίθη μὲ αὐτὸν ἢτε ἐκ τῶν Ἑλλήνων, ἢτε ἐκ τῶν
Ῥωμαίων, εἰμὴ ὁ Κικέρων. Πολλοὶ φιλόλογοι ἐπρό-
βαλον μὲν, ποῖος ἄρα γὰρ αὐτῶν τῶν δύο εἶναι ὁ ἀξιό-
τερος; ἀλλὰ δὲν ἐτόλμησαν γὰρ λύσασθαι τὸ πρόβλη-
μα, ἐ περιέγραψαν μόνον τὰ κατ' ἰδίαν προτερήμα-
τα τῷ καθενός, δεικνύοντες ὅτι ἀμφότεροι ἦσαν ἐν-
τελέστατοι ῥήτορες. Ἡ ῥητορικὴ τῷ Δημοσθένει ἦτο
δεινόλογος ἐ ἀυσηρὰ κατὰ τὸν χαρακτῆρά τε, ἀν-
δρική ἐ ἐψηλὴ, ἐλκυστικὴ ἐ ὀρμητικὴ, βριθυσσα
μεταφορῶν, ἀποστροφῶν καὶ ἐρωτήσεων, τὰ ὅποια
πάντα ἐνέμενα μὲ τὸ παθητικὸν ἕφος τῷ γὰρ ἐπικα-
λῆται ἐ κράζει μάρτυρας τὸς θεοὺς, τὸς πλανήτας,
τὰ σοιχεῖα καὶ τὰς ψυχὰς τῶν ἀποθανόντων ἐν τῇ
Σαλαμῖνι καὶ ἐν τῷ Μαραθῶνι, κατέπληττον τόσον
τὸς ἀκροατὰς, ὥστε τὸν ἐνόμιζον θεόπνευστον. Αὐ-
τὸς δὲν εἶχε μὲν ἐκεῖνο τὸ ἠδύλογον ἐ κολακευτικὸν,
τὸ ὅποσον ἀπαιτεῖται συχνάκις εἰς τὸν ῥήτορα, ἕχι ὁ-
μως ὅτι ἕσερεῖτο αὐτῶν, ἀλλὰ χρεῖας τυχεύσης μετε-
χειρίζετο αὐτὰ, ἐ ἐγίνωσκε γὰρ ἐξίχνευῆ τὰς διαθέσεις
τῷ δήμῳ, ἐ γὰρ τὸς καταπείθη εἰς τὸν σκοπόν τε,
πολλάκις προβάλλων πᾶν τὸ ἐναντίον. Τὸ δὲ χαρα-
κτηριστικώτατον αὐτῷ ἰδίωμα ἦτον ἡ σφοδρότης τῆς χειρο-
νομίας ἐ φράσεως, πρᾶγμα ἀναγκαιότατον τότε,

ὅτε ὁ δῆμος ἔγινε τόσοσ ὑπερήφανος καὶ ἐπιτακτικός, τόσοσ φιλοσασιασῆς καὶ ζηλότυπος τῆς δυνάμεός τε, τόσοσ φιλήδονος καὶ ναρκώδης, ὡσεὶ ὑδεμία ἄλλη τέχνη πειθῆς ἤθελε δυνηθῆ τόσοσ ναὶ τῆς ταπεινώσῃ, ναὶ τῆς ἐνώσῃ καὶ ναὶ τῆς ἐγείρη ἀπὸ τὸν λήθαργον τῆς κινδυνώδης ἀμεριμνίας των, ὅσον ἐκείνη ἢ δύναμις καὶ ἢ ἐνέργεια τῆ ὑπερόχου πνεύματος τῆ Δημοσθένους.

Ἀλλ' ὁ Δημοσθένης αὐτὸς δὲν ἤθελεν ἤσθαι ἱκανὸς ναὶ κάμη ταιαύτην ἐντύπωσιν εἰς αὐτῆς, εἰάν ἢ δεινότης τῶν λόγων τε δὲν ἐσηρίζετο ἀπὸ τὴν ὑπόληψιν τῆς χρηςότητός τε. Αὐτὴ καὶ γὰρ ἐδίδα ῥοπήν καὶ ἐμβρίθειαν εἰς τῆς λόγους τε, καὶ εἰς αὐτὴν μάλις ἀποβλέποντες ὁ δῆμος ἔκαμνον τὰς ἀποφάσεις των, πεποιθότες ὅτι ὠμίλει ἐκ καρδίας, καὶ ὅτι ἀμελῶν τὸ ἑαυτῆ συμφέρον ἠγωνίζετο ὑπὲρ τῆ κοινῆ, ὡς καὶ τρανώτατα τῆτο ἐπισώσατο εἰς τῆς λόγους κατὰ τῆ Φιλίππου, ὁ ὁποῖος ἔλεγεν, "ὅτι ἐφοβεῖτο περισσότεροσ τὸν Δημοσθένη, παρὲξ ὅλους τῆς σόλους καὶ τὰ ῥατεύματα τῶν Ἀθηναίων, καὶ ὅτι ἄλλον ἐχθρόν πλην αὐτῆ δὲν εἶχεν (1)." Ὁ Φίλιππος ἠγωνίσθη μὲν ναὶ διαφθείρη τὸν Δημοσθένη καθῶς καὶ τῆς περισσοτέρους ἄρχοντας τῆς Ἑλλάδος μὲ τὰ χρήματα, ἀλλ' ὕτος ὁ μέγας ῥήτωρ ἠναντιώσθη εἰς ὅλα τὰ δῶρα· καὶ κατὰ Πλάταρχον, ὅλος ὁ χρυσὸς τῆς Μακεδονίας δὲν ἤθελε τὸν διαφθείρη.

Ὁ δὲ Φίλιππος μὴ δυνηθεῖς, ὡς εἶπαμεν, διὰ τ. κ. τὴν ἀντίσασιν τῶν Ἀθηναίων ναὶ ἐμβη διὰ τῶν Θερμοπυλῶν εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἐράτευσε ἐναντίον τῶν ἐν τῆ Θράκη ἀποικιῶν ἢ ὑποτελῶν πόλεων τῶν Ἀθη-

(1) Δικ. εἰς ἐγκώμ. Δημοσθ.

ναίων (1), ἢ μάλισα ἐναντίον τῶν Οἰωνίων, τὴν ὁποῖον ἐφθόνηι μὲν ἐκ πολλῶν, ἀλλὰ τότε ἀδύνατος ἔτι ὢν, ἐκολάκευε ἢ ἐξεράπτειεν· ἤδη δὲ σερευῶσας τὴν βασιλείαν τε, ἀπεφάσισε γὰρ τὴν ὑποτάξῃ κατὰ κράτος. Διὸ σερευῶσας πρὸς τὴν πόλιν, ἐμήνυσεν εἰς αὐτὴν ἐν βραχυλογίᾳ, ὅτι ἐν ἐκ τῶν δύο ἔπρεπε γὰρ γένῃ, ἢ τοὶ αὐτοὶ ἢ ἀφήσεν τὴν Οἰωνίαν, ἢ αὐτὸς τὴν Μακεδονίαν. Οἱ Οἰωνιοὶ ἀκήσαντες, ἔσειλαν εὐθύς πρὸς τὴν Ἀθηναίων ζητῶντες βοήθειαν. Τὸ πρῶτον ἐξήτάθη ἐπ' ἐκκλησίας, ὅπως ὁ μὲν Δημοφῶνης παρεκίνοι γὰρ πέμψωσι βοήθειαν, ὁ δὲ Δημάδης ἢ Ἰππερίδης ἀντέλεγον. Τελευταίον ἡ γνώμη τῆς Δημοφῶνης ὑπερίχυσε, ἢ ὁ δῆμος τῶν Ἀθηναίων ἀπεφάσισε γὰρ ἐνωθῆναι κατὰ τὴν Φιλίππου. Ἀλλ' ἡ μεγάλη δυσκολία ἦτον ἡ ἔλλειψις τῶν ἀναγκαίων ἐξόδων τῆς πόλεως· διότι τὰ δημόσια σερατιωτικὰ χρήματα, τὰ ἑποῖα πρῶτον διωρίσθησαν διὰ τὸν πόλεμον, ἔγιναν πρὸ καιρῶν σερατικά, ἢ τοὶ ἐδαπανῶντο εἰς τὰ τῆς σεατρίας. Ταῦτα τὰ χρήματα συνεποσῶντο ὡς 1000 τάλαντα κατ' ἔτος, ἐξ ὧν οἱ πολῖται λαμβάνοντες ἀκωλύτως διωρισμένην ποσότητα, ἐπλήρονον ἐμβαίοντες εἰς τὸ σεατρον. Ἐπειδὴ δὲ αὕτη ἡ διανομὴ τῶν χρημάτων ἐφυλάττετο ἀπὸ τῆς Περικλέους, ἐσεωρεῖτο τρόπον τινα ὡς δεύτερος νόμος, ἢ μάλισα ὅτε νεωσὶ ἐξῆλθε νόμος σεανάτῳ ζημιῶν ἐκείνων, ὅσις προβάλοι ποτὲ γὰρ μετατεθῶσι τὰ σερατικά εἰς τὴν ἀρχαίαν τάξιν, ἢ γὰρ γένωσι σερατικά. Ἐκ τούτου ἐπροσάζοντο παρὰ τὸ σύνηθες εἰς ἐσχάτην ἀνάγκην φόροι· ἀλλ'

(1) Αὐτὸς ὤρμησεν εἰς τὰς Χαλκιδικὰς πόλεις τῆς Θράκης, ἢ ἔλαβε διὰ προδοσίας τὴν Γείραν, Μηκύβερναν ἢ Τορώνην (Διόδ. ις'. §. 52).

ἡ δασμογραφία ἐγένετο τόσον ἄνισος, καὶ ἡ φορολογία τόσον δύσκολος, ὥς σπανίως ἐξαρκεῖσε τὰ συναγόμενα χρήματα πρὸς τὸ μελετώμενον ἐπιχείρημα.

Ὁ Δημοθένης ὠμίλησε περὶ τῆς ὑπακειμένης μὲ μεγάλην τέχνην καὶ εὐλάβειαν, καὶ ἀποδείξας τὴν ἀπαραίτητον χρείαν ἐνὸς πολυαριθμοῦ στρατῦ πρὸς ματαίωσιν τῶν ἐπιχειρημάτων τῆ φιλοδοξίᾳ ἐχθρῶ, ἐσυμπέρανεν ὅτι τὰ θεωρικὰ χρήματα ἔμεινεν ἡ μόνη θεραπεία. Αὕτη ἡ συμβουλή τῆ ρήτορος ἐνήργησε μὲν ὀλίγον, ἀλλ' ἐχρὶ ὅσον ἔπρεπεν (1). Ὅτε οἱ Ἀθηναῖοι ἔπεμψαν βοήθειαν εἰς τὴς Ὀλυνθίους, ὁ Φίλιππος διαφθείρας μὲ τὰ δῶρα τὴς προεσώτας τῆς π.χ. πόλεως (Εὐθυκράτην καὶ Λαοθένην) 2), καὶ ἐμβὰς διήρ- 348. πασε, καὶ τὴς μὲν κατοίκους ἐξανδραποδισάμενος ἐλαφυροκώλησε, τὴς δὲ δύο νόθους ἀδελφύς τε, οἵτινες ἔτυχον ἐν τοῖς αἰχμαλώτοις, ἐθανάτωσεν ὡς καὶ ἄλλοτε τὸν τρίτον. Ὁ Ἰβσίνος λέγει, ὅτι διὰ τὴν ὑπεράσπισιν, τὴν ὁποίαν ἔδωσαν εἰς αὐτὴς οἱ Ὀλύνθιοι, παρεκινήθη ὁ Φίλιππος νὰ πολιορκήσῃ τὴν Ὀ-

(1) Οἱ Ὀλύνθιοι ἔστειλαν τρεῖς πρεσβεῖς εἰς τὰς Ἀθήνας· ἀλλ' ἡ μὲν πρώτη πρεσβεία ἔμεινεν ἄπρακτος, εἰς δὲ τὴν δευτέραν ἔστειλαν οἱ Ἀθηναῖοι 30 πλοῖα καὶ 2,000 στρατιώτας, οἱ ὁποῖοι ὅμως ὄντες μισθωτοὶ καὶ ξένοι, δὲν ἐχρησίμεισαν παντάπασι. Διὰ τῆτο εἰς τὴν τρίτην πρεσβείαν τῶν Ὀλυνθίων ἔστειλαν οἱ Ἀθηναῖοι τὸν Χάρητα μὲ 70 πλοῖα καὶ 5,000 στρατιώτας Ἀθηναίους.

(2) Ὁ Φίλιππος ἠγάπα τὴν προδοσίαν, πλὴν ἐμίσει τὴς προδότας, διὰ τῆτο, ὅτι οἱ δύο ἔτοι προδοταὶ ἠγανακτούν καὶ κατηγοροῦν μερικὴς στρατιώτας τῆ Φιλίππου, ὅτι τὴς ἀνόμαζον προδότας, ὁ βασιλεὺς εἶπε, μὴ ἀκύνετε τῆτες τὴς φύσει σκαιὴς καὶ ἀγροίκης Μακεδόνας, οἱ ὁποῖοι λίγυσι τὴν σκάφην, σκάφην.

λυθον (1), ὅτε εὗρεν ἄμετρον θησαυρὸν, χρησιμώτατον πρὸς αὐξήσιν τῆς δυνάμεώς τε.

Οἱ δὲ Θηβαῖοι, μὴ ὄντες ἱκανοὶ νὰ παύσωσι τὸν πόλεμον, τὸν ὅποιον εἶχον πρὸ καιρῦ μετὰ τῶν Φωκέων, προσέδραμον πρὸς τὸν Φίλιππον, ὅσις ὑπεκρίνετο ἕως τῶρα ἕδτερότητα, ἔγκαιροφυλάκτει νὰ φανῇ τότε μόνον καινῶν τῷ πολέμῳ, ὅταν ἀδυνατιοῦν ἔτι τὰ δύο μέρη ἀπὸ τὸν πολυχρόνιον πόλεμον. Οἱ Θηβαῖοι ἐταπεινώσαν πολὺ ἐκείνην τὴν μεγαλοφροσύνην καὶ ἐκεῖνα τὰ φιλόδοξα φρονήματα, τὰ ὅποια προξένησαν εἰς αὐτὸς αἱ Λευκτρικαὶ νίκαι τῷ Ἐπαμεινώνδῃ. Διὸ, εὐθὺς ὅταν ἐζήτησαν τὴν συμμαχίαν τῷ Φιλίππῳ, ἕτος ἀπεφάσισε νὰ βοηθήσῃ αὐτὸς κατὰ τῶν Φωκέων. Αὐτὸς διανοόμενος αἰείποτε νὰ ἔμβῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα ἔτι νὰ τὴν κυριεύσῃ, ἔκρινεν ἤδη ἀναγκαῖον νὰ φανῇ βοηθὸς ἐνὸς τῶν δύο πολεμοφόρων μερῶν, τῶν Θηβαίων, ἢ τῶν Ἀθηναίων ἢ Σπαρτιατῶν· ἀλλὰ γινώσκων, ὅτι οἱ τελευταῖοι ἤθελον ἀγωνισθῆναι νὰ ματαιώσωσι τὸν κατὰ τῆς Ἑλλάδος σκοπόν τε, ἠνώθε μετὰ τῶν Θηβαίων, οἱ ὅποιοι παρεδίδοντο εἰς αὐτὸν αὐτοφελήτως, καὶ εἶχον χρεῖαν τῆς συμμαχίας τε πρὸς διατήρησιν τῆς παρ' ἡμέραν ἐκλειπύσης δυνάμεώς των· θέλων δὲ νὰ δείξῃ εὐχήμενα πρόφασιν τῆς ἀποφάσεώς τε, παρακτὸς τῆς πλασῆς εὐγνωμοσύνης, τὴν ὅποιαν ἐδείκνυε πρὸς τὰς Θήβας διὰ

(1) Οἱ μὲν Διόδωρος διηγεῖται τὴν τοιοῦτον συντομίαν, ὁ δὲ Δημοσθ. ἐν τῷ κατὰ Φιλίπ. Γ' λόγῳ, ἔτι μάλιστα ἐν τῷ π. παρατρ. πλατύτερον. Ἄξιοι ἀναγνώσεως εἶναι οἱ τρεῖς αὐτῷ Ὀλυμπιακοὶ λόγοι. Ὅσα περὶ τῆς καλεῖσης βοήθειας τῶν Ἀθηναίων τὸν Φιλόχορον παρὰ τῷ Διονυσίῳ ἐν τῇ πρὸς Ἀμμ. ἱστ. σιλ. 754.

τὴν ἐν αὐτῇ ἀνατροφὴν τε, ὑπεκρίνετο τάχα πράγμα ἐνδοξον εἰς τὸν ἑαυτὸν τε τὸ νὰ δεῖξη ζῆλον πρὸς τὸν ἀδικηθέντα θεὸν, καὶ ἔχαιρεν ὑπερβαλλόντως νὰ δοξασθῆ ὡς εὐσεβὴς βασιλεὺς καὶ ἐνθερμος ὑπέρμαχος τῷ θεῷ καὶ τῷ μαντεῖο, καὶ ν' ἀξιωθῆ τῆς τιμῆς καὶ φιλίας τῶν Ἑλλήνων.

Ὁ Φίλιππος ἐπεθύμει πρὸ πάντων νὰ κυριεύσῃ τὰς Θερμοκύλας, αἱ ὁποῖαι προωδοκοῖεν αὐτῷ ἔλευθεραν τὴν εἰσοδὸν εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ ν' ἀπολαύσῃ αὐτὸς μόνος ὅλην τὴν δόξαν, ὅτι κατέλυσε τοῖετον καὶ τηλικῦτον πόλεμον, καὶ νὰ προεδρεύῃ εἰς τὰς Πυθικὰς ἀγῶνας. Αὐτὸς ἐπεθύμει νὰ βοηθήσῃ τὴν Θηβαίαν, καὶ δι' αὐτῶν νὰ γένη κύριος τῆς Ἑλλάδος· βλέπων δὲ, ὅτι ἀδύνατον ἦτο νὰ ἐκπληρωθῆ ἕτος ὁ διπλῆς σκοπὸς, εἰάν δὲν φυλαχθῆ μυσικὸς ἀπὸ τῆς Ἀθηναίας, οἱ ὁποῖοι ἐκήρυξαν τῷ ὄντι πόλεμον κατὰ τῶν Θηβαίων, καὶ ἦσαν ἐκ πολλῶν σύμμαχοι τῶν Φωκέων, ἐπεμελήθη ν' ἀντιπερισπάσῃ τὴν διάνοιάν των ἀλλαχῶ, εἰς ὃ καὶ εὐδακίμησε μὲ τὴν πολιτικὴν τε θαυμασιώτατα.

Οἱ Ἀθηναῖοι βαρυνθέντες ἕνα πόλεμον ἐπιζήμιον καὶ σχεδὸν ἀκερδῆ, ἐπεμψαν πρέσβεις, τὸν Κτησιφῶντα καὶ Φρύωνα, πρὸς τὸν Φίλιππον, ἵνα ἐρευνηθῶσι πῶς ἔχει περὶ τῆς εἰρήνης· οἱ δὲ ἐλθόντες ἀπήγγειλαν, ὅτι αὐτὸς ἐφαίνετο ἔχθρῳ ἀποσρεφόμενος τὴν εἰρήνην, καὶ πρὸ πάντων σεβόμενος καὶ τιμῶν τὴν πόλιν. Ἀποφασίζουσιν ἔνθα οἱ Ἀθηναῖοι νὰ πέμψωσιν μετὰ μεγάλης παρρησίας μίαν πρεσβείαν, ἣ ἑποῖα ἐμελλε νὰ ἐρευνηθῆ ἀκριβῶς τ' ἀληθεῖς, καὶ νὰ λάβῃ προηγουμένως τῆς εἰρήνης ἐντελῆ πληροφορίαν τῆς ἀληθείας. Οἱ Αἰσχίνης καὶ ὁ Δημοκρένης ἦσαν ἐκ τῶν

Ὅλ. δέκα σαλέντων πρέσβειων, οἱ ὅποιοι ἐπέστρεψαν ὁμῶς με
 ρί, 2. ἄλλες τρεῖς τῷ Φιλίππῳ, δηλ. μετὸν Ἀντίπατρον,
 π. χ. Παρμενίωνα καὶ Εὐρύλοχον. Πάντες οἱ δέκα πρέσβεις
 347. πληρώσαντες πιστῶς τὴν παραγγελίαν των, καὶ δόν-
 τες ἀκριβῆ λόγον, ἀπεσάλησαν παρευθὺς μετὰ πληρε-
 σάτην ἐξουσίαν τῷ βασιλεὺς τὴν εἰρήνην, καὶ τὴν
 προσεπισφραγίσωσι μετὰ ὄρκου. Ὁ Δημοσθένης εὐρὼν
 εἰς τὴν πρώτην πρεσβείαν Ἀθηναίους τινὰς αἰχμαλώ-
 τες ἐν τῇ Μακεδονίᾳ, καὶ ὑποχρεθεῖς ἐν τῇ ἐπιστροφῇ
 τῶν τῶν λυτρώσει ἐξ ἰδίων, ἔκρινε δίκαιον τὸ φυλά-
 ξη τὴν ὑπόχεσιν, καὶ διὰ τῆτο παρεκίνει τὴν συμπρέ-
 σβεις τὸ ἐμβωσιν εἰς τὰ πλοῖα ὅσον τάχως κατὰ τὴν
 προσαγὴν τῆς πόλεως, καὶ τὸν σπεύσωσι πρὸς τὸν Φί-
 λιππον ὅπως ἂν τύχοι. Αὐτοὶ δὲ, ἀντὶ τὸ ἐπιταχύνωσι
 τὴν ὁδοιπορείαν, καθὼς προσετάχθησαν, περιεπά-
 ταν ὡς πρέσβεις διὰ ξηρᾶς εἰς τὴν Μακεδονίαν, διε-
 τριψαν τρεῖς ὀλοκλήρους μῆνας, καὶ ἔτι εἰς τὸν Φί-
 λιππον καιρὸν τὸν κυριεύσει πολλῆς ἰσχυρῆς τόπης τῆς
 Θράκης· τέλος δὲ εὐρόντες αὐτὸν, ἐσυμφώνησαν τὰς
 συνθήκας τῆς εἰρήνης. Ἀλλ' ὁ βασιλεὺς ἑξαπατῶν
 αὐτὸς μετὰ λόγους συμβιβαστικὰς, καὶ ἀναβάλλων παρ' ἡ-
 μέραν τὴν ἐπικύρωσιν, εὗρε τὸν τρόπον τῷ βασιλεὺς
 ὅλους μετὰ τὰ δῶρα, πλὴν τῷ Δημοσθένει, ὁ ὅποιος
 μόνος ὢν ἀδωροδόκητος, ματαίως ἐπέπληττε τὴν συμ-
 πρέσβεις (1).

Ὅλ. Ὁ δὲ Φίλιππος προσερχόμενος ἀκωλύτως εἰς
 ρί, 3. τὴν Φωκίδα, ἐκυρίευσεν τὰς Θερμοπύλας, ἀποκρύ-
 πτων τοκαταρχὰς τὴν ἀφορμὴν τῆς ἐμβάσεώς τε εἰς

(1) Ἡ εἰρήνη ἔγινε χωρὶς τὸ ἐμπεριλαμβάνονται οἱ
 Φωκεῖς (Δημ. π. παραπρ.).

τὴν Ἑλλάδα, καὶ ἐρχόμενος κατὰ τὴν μετὰ τῶν Θηβαίων συμφωνίαν ἐπὶ σκοπῷ νὰ παύσῃ τὸν Φωκικὸν πόλεμον, τὸν ὁποῖον καὶ ἔπαυσεν εὐκόλως. Τὸ ὄνομα καὶ ἡ παρεσία αὐτῆ προξένησαν μεγάλον φόβον εἰς τὰς Φωκείας, οἱ ὅποιοι λαβόντες 1000 ὀπλίτας Σπαρτιάτας βοηθὸς ὑπὸ τὴν διοίκησιν τῆ βασιλέως Ἀρχιδάμου, ἔχον ἤττον ἀπέφυγον τὴν μάχην, καὶ ἐζήτησαν τὴν εἰρήνην, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν ὑπέκμισαν εἰς ὁποῖονδήποτε συμβιβασμὸν, καὶ παρεδόθησαν ὅλοι πλην τῆ Φαλαίκε, ὁ ὁποῖος ἐσυγχωρέθη νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν Πελοπόννησον μετὰ τὰς 8000 μισθωτὰς. Μετὰ τῆτο θέλων ὁ Φίλιππος νὰ δείξῃ, ὅτι δὲν διατάττει κατὰ τὸ δοκῆν εἰς ὑπόθεσιν, διὰ τὴν ὁποίαν ἔμελλεν εἰς ὅλης τὰς Ἑλλήνας, ἀνέφερε τὸ πρᾶγμα εἰς τὸ συνέδριον τῶν Ἀμφικτυόνων, οἱ ὅποιοι φρονῶντες τὰ ἐκεῖνα, ἐπεκύρωσαν μόνον τὰς ἀποφάσεις τας, καὶ διέταξαν αἱ μὲν Φωκικαὶ πόλεις ὅλαι νὰ κατασκαφῶσιν ἐκ θεμελίων, οἱ δὲ φυγάδες, ὡς οἱ πρῶτοι μάλιστα τῆς ἱεροσυλίας, νὰ σιγματιωθῶσιν ὡς παράνομοι, οἱ δὲ ἐγκάτοικοι νὰ διαμεριωθῶσι κατὰ χωρία, καὶ νὰ πληρῶνωσι κατ' ἔτος ἀπὸ τὰς τόκης των 60 τάλαντα, ἄχρις ἂ ἀποπληρωθῶσιν ὅλα τὰ ἱεροσυληθέντα, καὶ τέως νὰ μὴ προεδρεύον αὐτοὶ οἱ Φωκεῖς εἰς τὸ Ἀμφικτυονικὸν συνέδριον, ὅπε εἶχον διπλὴν ψῆφον, ἀλλ' ὁ Φίλιππος. Τῆτο ἔμπορεῖ νὰ θεωρῆται ὡς ἡ βᾶσις τῆς δυνάμεως καὶ ῥοπῆς, τὴν ὁποίαν ἔδειξε μετέπειτα ὁ Φίλιππος εἰς τὰ πρᾶγματα τῶν Ἑλλήνων ὁμῶς μετὰ τὰς Θηβαίους καὶ Θεταλούς, ὁ ὁποῖος ἐν ταύτῳ ἔλαβε τὴν ἐπιστάσιν (ἀγωνοθέτης) τῶν Πυθικῶν ἀγώνων, ἀφ' ἧς οἱ Κορίνθιοι, ὡς συνιερόσυλοι τοῖς Φωκεῦσιν, ὑπερήθησαν.

Εὐδοκίμησας ἦν ἔτιω θυμασίως ὁ Φίλιππος εἰς

αὐτὴν τὴν ἐκστρατείαν, ἢ μὴ κρίνων ἀρμόδιον κατὰ τὸ παρὸν ἢ ἀμαυρώσει διὰ τινος νέου ἐπιχειρήματος τὴν δόξαν τε, ἢ νὰ ἐξαγριώσῃ τὴν Ἑλλάδα κατ' ἑαυτῆς, ἐπέστρεψε θριαμβεύων εἰς τὴν Μακεδονίαν· ἢ διατάξας ἀσφαλῶς τὰ τῆς βασιλείας τε, ἐστράτευσεν εἰς 344 τὴν Θετταλίαν, ὅτε ἐξολοθρεύσας τὴν ἐναπολειφθέντα τυράννους διαφόρων πόλεων, ἢ μόνον ἕκαμθε θερμότερες βοηθίας τὴν Θετταλίαν, ἀλλὰ ἢ πολλὰς αὐτῶν γείτονας φίλους.

Κατὰ ταύτην τὴν εὐκαιρίαν ἔδειξεν ὁ Φίλιππος τὸ ἀκόλυτον ἰδιαίτερον δικαιοπραγμᾶ, τὸ ὅποιον ὑπερβαίνει πάντα ἄλλον ἔπαινον. Στρατιώτης τις Μακεδῶν, ὁ ὅποιος διὰ τὰς πολλὰς ἀνδραγαθίας ἐτιμήθη πολλάκις κατ' ἀξίαν ἀπὸ τὸν βασιλέα, ἐμβὰς εἰς τι πλοῖον διὰ τινὰ ὑπόθεσιν, ἢ περιπεσὼν κατ' ὁδὸν εἰς σφοδρὸν χειμῶνα, ἐναυάγησε ἢ ἐρήφθη εἰς τὸν αἰγιαλὸν γυμνὸς ἢ ἡμιθανής. Ἄλλος Μακεδῶν, τῆ ὁποῖα αἱ χῶραι ἦσαν πρὸς τὸν αἰγιαλὸν, ἐλθὼν κατὰ τύχην, ἢ ἰδὼν τὸν στρατιώτην ὕψος ἐλεεινῶς κείμενον, προσρέχει ὡς φιλάνθρωπος ἢ φιλόξενος πρὸς βοήθειαν αὐτῆ τῆ ταλαιπώρου ξένου, τὸν φέρει εἰς τὴν οἰκίαν τε, τὸν θάπτει εἰς τὸ εὐῶμά τε, τὸν περιθάλλει, τὸν ἀναζωπυρεῖ ἢ τὸν ἀναζώνει, ἢ τὸν περιποιεῖται εἰς 40 ἡμέρας μὲ ὅλα τ' ἀπαιτούμενα εἰς ἀσθενή. Ὁ στρατιώτης ἰδὼν, ὅτι διέφυγε τὸν θάνατον, δὲν ἔπαυε λέγων τὴν εὐγνωμονικωτάτους λόγους πρὸς τὸν εὐεργέτην, ἢ βεβαιῶν αὐτῷ τὴν πρὸς τὴν ψιλῶν ἡρωπείαν τε συμπάθειαν τῆ βασιλείως, ἢ μάλιστ' αὐτὴ τὴν δύναμιν αὐτῆ ἢ ἀπόφασιν τῆ νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὸν μεγαλόδωρον βασιλέα τὴν ἀξίαν ἀντιμισθίαν τοιαύτης εὐεργετικῆς ψυχῆς· τέλος δὲ, ἀναλαβὼν ἐντελέσασα τὴν

ὑγείαν τε, ἔφιλωδωρηθεὶς ἀρκετὰ παρὰ τῷ φιλοξέ-
 νῃ ἀνδρὸς πρὸς ἐξακολούθησιν τῆς ὁδοιπορείας τε, ἤλ-
 θε ἔπαρρησιάζωη μετὰ τινι καιρὸν ἐνώπιον τῷ βα-
 σιλέως, ἔδιηγηθεὶς τὰς δυσυχίας τε, ὑπερύψωσα
 τὰς ἐκδυσλεύσεις τε, ἔκατήντησεν εἰς τόσῃν φθονε-
 ρωτάτην ἀναιωθησίαν τῆς εὐγνωμοσύνης, πρὸς τὸν εὐερ-
 γέτην ἔσωτήρᾳ τε, ὥστε κατέπεισε τὸν βασιλέα νὰ
 χάρισῃ εἰς αὐτὸν τὸν οἶκον ἔτι τὸν τόπον, ὅτε ἔλαβε
 τόσῃν φιλόξενον ἔφιλόξενον περιποίησιν. Ὁ Φί-
 λιππος εἰσήκουσεν ἀνεξετάτως ἔπερισκέπτως εἰς
 τὴν παράνομον δέησιν τῷ στρατιώτῃ, ὁ ὅποιος ἔλθων
 πρὸς τὸν εὐεργέτην τε, ἀντὶ τῆς ἀνταμοιβῆς ἐδίωξεν
 αὐτὸν ἀπὸ τοῦ κατοικητήριόν τε, ἀρκάσας ὅλας τὰς
 καρπὺς τῆς ἀξιοκαίνου φιλοπονίας τε. Οὗτος ὁ ταλαί-
 πωρος ἐκπλαγείς εἰς τὴν τοιαύτην ἀνείκασον ἀγνωμο-
 σύνην ἔαχαρισίαν, δὲν ἠθέλησε νὰ ὑπακῆσῃ εἰς αὐ-
 τὴν τὴν ἀδικαιοπραγίαν, ἀλλὰ γράψας ἀναφορὰν πρὸς
 τὸν Φίλιππον, ἐδήλωε τὴν πολιτείαν αὐτῷ τε ἔτι τῷ
 στρατιώτῃ μὲ λόγους ζωηροτάτους ἔδρασικωτάτους. Ὁ
 βασιλεὺς ἀναγνὼς, ὠργίσθη τόσον, ὥστε ἐν τῷ ἅμα
 ἐκέλευσε νὰ γένη παρευθὺς δικαιοδοσία, ἔτι ν' ἀπο-
 δοθῶσι τὰ ὑπάρχοντα εἰς τὸν ἄνθρωπον, ὅστις ἔλαβε
 τοιαύτην ἀξιομίσητον ἀντιπληρωμὴν τῆς φιλοξενίας τε·
 τὸν δὲ στρατιώτην πιάσας, ἐσιγμάτισεν εἰς τὸ μέτω-
 πον τῆς τῆς λόγους, ὁ ἀχάριστος ξένος, λό-
 γους ἀτίμους εἰς πᾶσαν ἡλικίαν ἔτι παρὰ πᾶσι τοῖς ἔθ-
 νεσι, μάλιστα δὲ παρὰ τοῖς Ἕλλησιν, οἱ ὅποιοι ἀρ-
 χαιοῦσεν ἐτήρην σῶμας τὰς νόμους τῆς φιλοξενίας.

Ὄταν ὁ Φίλιππος ἐκραταιώθη εἰς ἐκεῖνα τὰ π. χ.
 μέρη τῆς Θετταλίας, ἐστράτευσε τὸν ἀκόλυθον χρό- 343-
 νον εἰς τὴν Θράκην, διανοόμενος νὰ κυριεύσῃ τὴν Χερ-

ῥόννησαν, ἢ ὅποια ἦτο μὲν πολλὰς χρόνας, χωρὶς
 πολλῆς διακοπῆς, ὑπ' ἐξουσίαν τῶν Ἀθηναίων, κυρι-
 ευθεῖσα δὲ ὀλίγω πρότερον ὑπὸ τῷ Κότυος, τῷ αὐτό-
 σε βασιλέως, ἀφέθη εἰς τὸν υἱόν τε Κερσοβλέπτην,
 ὅστις μὴ δυνάμενος ἂν ἀντισταθῆ εἰς τὸν Φίλιππον, ἀ-
 πέδωκεν αὐτὴν εἰς τὰς Ἀθηναίους, φυλάττων ἑαυτῷ
 μόνον τὴν μητρόπολιν Καρδίαν. Ὅτε δὲ ὁ Φίλιππος
 ἐγύμνωσε τὸν Κερσοβλέπτην ἀπὸ τοῦ βασιλείοντος,
 οἱ Καρδιανοὶ, ἵνα μὴ πέσωσι πάλιν εἰς τὴν δεσποτείαν
 τῶν Ἀθηναίων, προσῆλθον εἰς τὴν ὑπεράσπισιν τῷ
 Φιλίππῳ Διοκείδῃ (1), ὁ ἀρχηγὸς τῆς ἐν τῇ Χερ-
 ῥονήσῳ ἀποικίας τῶν Ἀθηναίων, θεωρῶν αὐτὴν τὴν
 π. χ. 342. πρᾶξιν τῷ Φιλίππῳ ὡς ἔργον ἐχθρικὸν κατὰ τῆς Δη-
 342. μκρατίας, κατερήμωσε τὰς παραθαλασσίους τόπους
 τῆς Θράκης, ἐξ ἔλαβε πλεσιώτατα λάφυρα. Ὁ Φί-
 λιππος πολέμων τότε περὶ τὴν μεσογείαν τὴν ἄνω
 Θράκην πρὸς τὸν Ὀδρυσσῶν βασιλέα, ἐμὴ δυνάμε-
 νος ἂν ἀντεκδικηθῆ, ἐγχευσε πρὸς τὰς Ἀθηναίους, κα-
 τηγορῶν τῷ στρατηγῷ, ἐξ ἐγκαλῶν αὐτὸν ὡς παραβά-
 την τῆς εἰρήνης· ἐξ οἱ φιλιππίζοντες ῥήτορες κατατρέ-
 χουσι τῷ Διοκείδῃ, ἐγκαλῶντες αὐτὸν ὡς πράττον-
 τα ἐναντίον τῆς προσαγῆς, ὡς αὐτοργὸν τῷ πολέμῳ,
 ὡς πειράτην ἐξ κατενοχλῶντα τὰς συμμάχους μὲ ἀδίκους
 συνεισφοράς. Ἀλλ' ὅποια ἐξ ἂν ἦτον αὐτῇ ἡ κατηγο-
 ρία, οἱ Ἀθηναῖοι ἦσαν ἀξιόμηκτοι, οἱ ὅποιοι μὴ
 ἔχοντες ἱκανὰ χρήματα πρὸς πόλεμον, ἐξαπέστειλλον
 τὰς στρατηγὰς ἄνευ χρημάτων ἐξ τροφῶν, ἀφίνοντες

(1) Ὁ Διοκείδης ἦν υἱὸς τῷ περιφώνῳ κωμικῷ Μενάν-
 δρῳ, τὸν ὅποιον μετέγραψε τόσον πιστῶς ὁ Ῥωμαῖος Τε-
 ρέντιος.

αὐτὲς μόνες τὸ νὰ φροντίζωσι, καὶ εἶτα ἐγκαλεῦντες εἰς ἀπολογία ὅποιασδήποτε ἀδικαιοπραγίας, ἢ ὅποιαν συνέβαινε σπάνει τῶν ἐπιτηδείων. Ἐκ τούτου ἀπεδειλιάζον οἱ στρατηγοὶ, καὶ ἠναγκάζοντο εἰς ἀρπαγὰς καὶ ἀταξίας, διὰ τὰς ὅποιαν ἀλλέως ἔπρεπε βέβαια νὰ ἐντρέπωνται. Ὁ Δημοσθένης ἐπεχείρησεν εἰς τὸν περὶ τῶν ἐν Χερρόνησῳ λόγον νὰ σαθῆ καὶ νὰ ὀμιλήσῃ ὑπὲρ τῆς Διοπέθους. Οὗτος ὁ λόγος, ὅστις εἶναι ἡ βῆσις τῶν λοιπῶν αὐτῆς τῆς ῥήτορος ὀνομαζομένων φιλιππικῶν, σαφηνίζει τρανώτατα τὴν τότε κατάστασιν τῶν πραγμάτων τῶν Ἀθηνῶν καὶ πολλῶν ἄλλων Ἑλληνίδων πόλεων, καὶ περιέχει ταῦτα μάλιστα τὰ ἐπιχειρήματα ὅτι ὁ Διοπέθης ἠναγκάσθη νὰ πράξῃ ἕως εἰς τὴν Χερρόνησον, καὶ ἀξιόμημποι ἦσαν μόνον οἱ Ἀθηναῖοι, οἱ ὅποιοι ἐξαπέστειλαν τὴν στρατηγὸς ἰσπερημένους τῶν ἐπιτηδείων ὅτι ἐκεῖνος ἦτον ἕ μόνον ἀδῶος, ἀλλὰ μάλιστα ἀξιοθαύματος διὰ τὴν πολλὰς ἐπινοηθέντας πόρους καὶ τρόπους, καὶ ὅτι ἐβεβαίωσε τὰ δίκαια καὶ προνόμια τῆς ἀποικίας, ὅπως ἤλθεν εἰς βοήθειαν ὅτι οἱ Χερρόνησῖται ὠφελήθησαν μάλιστα ἐκ τῶν ἐπιχειρημάτων τε, οἱ ὅποιοι ταχθέντες ὑπὸ τὴν ὑπεράσπισιν τῶν Ἀθηναίων, διεφύλαξαν τὴν παραθαλασσίαν αὐτῶν τὸν τρόπον ἀπὸ τῆς διαρπαγῆς τῶν πειρατῶν καὶ τέλος, ὅτι αὐτὴ ἢ κατὰ τῆς Διοπέθους κατηγορίας δὲν εἶχε τέλος νὰ διορθώσῃ τὰ κακὰ, τὰ ὅποια ἔπραξεν ἐκεῖνος, ἀλλὰ νὰ μετασρέψῃ τὸν νῦν τῆς πόλεως ἀπὸ τὰς κρυφίας συνωμοσίας καὶ ὀλεθρίας μηχανὰς αὐτῶν τῶν κατηγορῶν, οἱ ὅποιοι ἐμηχανῶντο τὴν ὑποδύλωσιν ὅλης τῆς Ἑλλάδος (1).

(1) Κατὰ τῆτον τὸν χρόνον ἀπέθανε καὶ Ἀρύμβας ὁ